

Predmet C-288/89

Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda i drugi protiv Commissariaat voor de Media

Zahtjev za prethodnim tumačenjem: Raad van State – Nizozemska

(Sloboda pružanja usluga – Uvjeti nametnuti za ponovno emitiranje reklama sadržanih u radio i televizijskom emitiranju programa iz drugih država članica)

Ključni pojmovi

1. Sloboda pružanja usluga – Odredbe Ugovora – Doseg – Ograničenja

(Ugovor o EEZ, čl. 56. i 59.)

2. Sloboda pružanja usluga – Ograničenja – Ograničenje ponovnog emitiranja reklama sadržanih u radio i televizijskom emitiranju programa iz drugih država članica

(Ugovor o EEZ, čl. 59.)

3. Sloboda pružanja usluga – Ograničenja – Opravdano razlozima vezanim uz opći interes – Kulturna politika – Dopuštenost - Uvjeti

(Ugovor o EEZ, čl. 59.)

4. Sloboda pružanja usluga – Ograničenja – Uvjeti koji imaju utjecaj na strukturu stranih organizacija za emitiranje koje djeluju u audio-vizualnom sektoru – Ništa

(Ugovor o EEZ, čl. 59.)

5. Sloboda pružanja usluga – Ograničenja – Ograničenje ponovnog emitiranja reklama sadržanih u radio i televizijskom emitiranju programa iz drugih država članica - Opravdano razlozima vezanim uz opći interes - Uvjeti

(Ugovor o EEZ, čl. 59.)

Sažetak odluke

1. Ukidanje ograničenja na slobodu pružanja usluga unutar Zajednice koje se spominje u prvom stavku članka 59. Ugovora podrazumjeva prije svega ukidanje bilo kakve diskriminacije protiv osobe koja pruža usluge na temelju njezine nacionalnosti ili činjenice da ima poslovni nastan u državi članici različitoj od one u kojoj se usluga pruža.

Nacionalna pravila koja nisu primjenjiva na usluge bez diskriminacije vezane uz njihovo podrijetlo sukladne su pravu Zajednice samo ako se mogu podvesti pod izričito izuzeće, poput onog sadržanog u članku 59. Ugovora, na koje se ne može pozivati kako bi se ostvarili ciljevi ekonomske prirode.

U nedostatku harmonizacije propisa koji se primjenjuju na usluge, ili čak sustava ujednačenosti, ograničenja slobode pružanja usluga mogu se u drugom redu pojaviti kao rezultat primjene nacionalnih propisa koji imaju utjecaj na svaku osobu s poslovnim nastanom na nacionalnom teritoriju na osobe koje pružaju usluge i imaju poslovni nastan u drugoj državi članici, te koje su već morale zadovoljiti zahtjeve zakonodavstva te države.

Takva ograničenja potpadaju pod doseg članka 59. ako primjena nacionalnog zakonodavstva na inozemne osobe koje pružaju usluge nije opravdana pretežućim razlozima vezanim uz opći interes ili ako su zahtjevi sadržani u tom zakonodavstvu već zadovoljeni pravilima nametnutim tim osobama u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan.

Konačno, primjena nacionalnih propisa na pružatelje usluga s poslovnim nastanom u drugim državama članicama mora biti takva da jamči postizanje naznačenog cilja te ne smije ići iznad onoga što je nužno za njegovo postizanje. Stoga, ne smije biti moguće ostvari isti rezultat manje ograničavajućim pravilima.

2. Uvjeti koje nameće država članica na emitiranje operatera kabelskih mreža s poslovnim nastanom na njezinom teritoriju radio ili televizijskih programa koji sadrže reklame posebice namijenjene za javnost u državi emitiranja od strane tijela za emitiranje s poslovnim nastanom na teritoriju druge države članice, a koji se odnose na

strukturu takvih tijela kao i na reklame sadržane u programima, predstavljaju ograničenja slobode pružanja usluga obuhvaćena člankom 59. Ugovora.

3. Kulturna politika s ciljem očuvanja slobode izražavanja različitih (posebice socijalnih, kulturnih, religijskih i filozofskih) komponenata države članice može predstavljati pretežući zahtjev vezan uz opći interes koji opravdava ograničenje slobode pružanja usluga.

4. Uvjeti koji imaju utjecaj na strukturu inozemnih organizacija koje djeluju u audio-vizualnom sektoru ne mogu se smatrati objektivno nužnima za očuvanje općeg interesa u održavanju nacionalnog radio i televizijskog sustava koji osigurava pluralizam.

5. Ograničenja emitiranja reklama mogu se nametnuti radi cilja vezanog uz opći interes, prvenstveno zaštite potrošača od prekomjernog reklamiranja ili, u kontekstu kulturne politike, održavanja određene razine kvalitete programa. Međutim, ako takva ograničenja imaju utjecaj samo na reklamiranje namijenjeno posebno za javnost u državi članici u pitanju, ona nisu opravdana pretežućim razlozima vezanim uz opći interes, budući da su dizajnirana kako bi ograničila natjecanje kojem bi nacionalno tijelo s monopolom emitiranja takvog reklamiranja moglo biti izloženo od strane stranih operatera.

ODLUKA SUDA, 25. lipnja 1991.

U predmetu C-288/89, Administrative Appeal Section of the Raad van State (Državno Vijeće), Nizozemska, postavio je zahtjev za prethodnim tumačenjem Suda temeljem članka 177. Ugovora o EZ, u postupku koji su u tijeku pred tim sudom između **Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda and Others** i **Commissariaat voor de Media**, o tumačenju članka 59. Ugovora o EEZ.

SUD

[izostavljeno]

donosi sljedeću

Presudu

Osnova

1. Odlukom od 30. kolovoza 1989, koja je zaprimljena na Sud 19. rujna 1989, Upravni žalbeni odjel Raad van State-a (Državnog Vijeća), Nizozemska, uputio je Sudu na prethodno odlučivanje tri pitanja koja se tiču tumačenja odredaba Ugovora o EEZ o slobodi pružanja usluga, kako bi procijenio usklađenost s pravom Zajednice nacionalnog zakonodavstva koje propisuje uvjete za kabelsko emitiranje emitiranja radio i televizijskog programa iz drugih država članica koji sadržavaju reklame posebno namjenjene nizozemskoj javnosti.

2. Ta pitanja postavljena su u postupku između deset operatera kabelskih mreža i Commissariaat voor de Media, institucije zadužene za nadzor djelovanja kabelskih mreža, vezano uz uvjete nametnute nizozemskim Zakonom od 21. travnja 1987. koji uređuje nabavu radio i televizijskih programa, radio i televizijskih naknadu za dozvole te novinarske subvencije (Staatsblad br. 249 od 4. lipnja 1987, u nastavku "Mediawet") za emitiranje reklama sadržanih u radio ili televizijskom emitiranju programa iz inozemstva. Kabelski mrežni operateri smatraju da su ti uvjeti protivni članku 59 et seq. Ugovora o EEZ.

3 Uvjeti u pitanju sadržani su u članku 66. Mediawet-a, koji propisuje sljedeće:

"(1) Operater kabelske mreže može:

(a) emitirati programe koje prenosi inozemno tijelo za emitiranje putem odašiljača za emitiranje i koji se mogu, većinu vremena, primati izravno u području koje poslužuje kabelska mreža putem običnih pojedinačnih antena razumnog standarda kvalitete;

(b) emitirati programe različite od onih spomenutih u (a) koje prenosi inozemno tijelo za emitiranje ili grupa takvih tijela kao programe za emitiranje, u skladu sa zakonodavstvom na snazi u zemlji emitiranja. Ako takvi programi sadrže reklame, mogu se emitirati samo pod uvjetom da su reklame producirane od strane druge pravne osobe, da se jasno mogu

kao takve identificirati te da su jasno odvojene od drugih dijelova i da se ne prenose nedjeljom, da trajanje takvih reklama ne prelazi 5% od ukupnog vremena emitiranja, da tijelo za emitiranje ispunjava uvjete propisane člankom 55(1) te da se cjelokupni prihodi koriste za produkciju programa. Ipak, ako ti uvjeti nisu ispunjeni, takav program može se također emitirati pod uvjetom da reklame koje sadržava nisu namjenjene posebno za nizozemsku javnost.

...

(2) Za potrebu primjene točkaa 1(b), reklame će se, u svakom slučaju, smatrati namjenjenima nizozemskoj javnosti ako se prenose za vrijeme ili neposredno nakon dijela programa ili koherentne grupe programa koji sadrže nizozemske titlove ili dio programa na nizozemskom jeziku.

(3) Naš Ministar može dati izuzeće od zabrane sadržane u točkau 1(b) u pogledu programa koji se prenose u Belgiji, a namijenjeni su dijelu javnosti te zemlje koja govori nizozemski.

4. Članak 55(1) Mediawet-a propisuje da se u načelu “tijela koja su dobila vrijeme emitiranja ne mogu koristiti kako bi se omogućilo trećoj stranci stjecanje dobiti ...”.

5. Odlukom od 6. siječnja 1988., globa je nametnuta od strane Commissariaat voor de Media svakom od deset kabelskih mrežnih operatera zbog toga što su emitirali programe inozemnih tijela za emitiranje koji su sadržali reklame u cijelosti ili djelomično na nizozemskom, a koje nisu zadovoljile uvjete propisane člankom 66(1), navedene gore.

6. Kabelski mrežni operateri žalili su se protiv te odluke Upravnom žalbenom odjelu Raad van State na temelju toga da je članak 66(1)(b) Mediawet-a suprotan člancima 56. i 59. Ugovora o EEZ.

7. Raad van State je tada odlučio da je Sudu potrebno postaviti tri prethodna pitanja o tumačenju članka 59 et seq. Ugovora.

Ta pitanja su sljedeća:

"1. Mora li se članak 59. Ugovora tumačiti na način da se može reći da postoji nezakonito ograničenje slobode pružanja usluga, poput distribucije, putem kabelskih mreža, od strane operatera organizacija za kabelsko emitiranje programa (s ili bez reklama) isporučenih inozemnim upraviteljima preko kabela, zrakom ili satelitom, gdje je takva distribucija programa prema nacionalnim pravilima podređena ograničenjima poput onih sadržanih u drugoj rečenici članka 66(1)(b) Mediawet-a koja se primjenjuju na sličan način na slične programe unutar države članice u pitanju?

2. Ako se odredbe ugovora o slobodi pružanja usluga primjenjuju na gore navedena nacionalna pravila, znači li to da takva pravila moraju biti u sukladnosti ne samo sa zabranom diskriminacije, već i opravdana temeljem razloga koji su vezani uz opći interes te razmjerna ostvarenju cilja koji se nastoji ostvariti?

3. Ako je odgovor na pitanje 2. potvrđan, mogu li takvo opravdanje predstavljati ciljevi vezani uz kulturnu politiku, namijenjeni održavanju pluralističkog i nekomercijalnog sustava oglašavanja i/ili očuvanju različitosti mišljenja u emitiranju i novinarstvu?"

8. Upućuje se na zapisnik rasprave radi potpunijeg opisa činjenica, postupka i očitovanja stranaka, koja su ovdje spomenuta ili razmatrana samo u mjeri u kojoj je to nužno za rasuđivanje Suda.

Doseg primjene članka 59. Ugovora

9. Ovim pitanjima nacionalni sud nastoji utvrditi da li su uvjeti poput onih nametnutih Mediawet-om o emitiranju emitiranja radio i televizijskih programa od strane operatera kabelskih mreža s teritorija drugih država članica obuhvaćeni člankom 59. Ugovora i, ako jesu, mogu li biti opravdani.

10. U tom pogledu, Sud je sustavno smatrao (vidi, u najnovije vrijeme, odluke u predmetu C-154/89 Komisija protiv Francuske [1991] ECR I-659, točka 12, predmetu C-180/89 Komisija protiv Italije [1991] ECR I-709, točka 15, i predmetu C-198/89 Komisija protiv Grčke [1991] ECR I-727, točka 16)) da članak 59. Ugovora podrazumijeva, u prvom redu, ukidanje svake diskriminacije protiv osobe koja pruža

usluge na račun njezine nacionalnosti ili činjenice da ima poslovni nastan u državi članici različitoj od one u kojoj se usluga pruža.

11. Kao što je Sud smatrao u svojoj odluci u predmetu 352/85 Bond van Adverteerders [1988] ECR 2085, u točkama 32 i 33, nacionalna pravila koja nisu primjenjiva na usluge bez diskriminacije vezane uz njihovo podrijetlo sukladne su pravu Zajednice samo ako se mogu podvesti pod izričito izuzeće, poput onog sadržanog u članku 59. Ugovora. Iz te odluke također proizlazi (točka 34) da ekonomski ciljevi ne mogu predstavljati osnove javne politike u smislu članka 59. Ugovora.

12. U nedostatku harmonizacije propisa koji se primjenjuju na usluge, ili čak sustava ujednačenosti, ograničenja slobode zajamčene Ugovorom u ovom području mogu se u drugom redu pojaviti kao rezultat primjene nacionalnih propisa koji imaju utjecaj na svaku osobu s poslovnim nastanom na nacionalnom teritoriju na osobe koje pružaju usluge i imaju poslovni nastan u drugoj državi članici, te koje su već morale zadovoljiti zahtjeve zakonodavstva te države.

13. Kao što je Sud sustavno smatrao (vidi, u najnovije vrijeme, odluke u predmetu Komisija protiv Francuske, citiranom gore, točka 15; Komisija protiv Italije, citiranom gore, točka 18; i Komisija protiv Grčke, citiranom gore, [1991] ECR I-727, točka 18) takva ograničenja potpadaju pod doseg članka 59. ako primjena nacionalnog zakonodavstva na inozemne osobe koje pružaju usluge nije opravdana pretežućim razlozima vezanim uz opći interes ili ako su zahtjevi sadržani u tom zakonodavstvu već zadovoljeni pravilima nametnutim tim osobama u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan.

14. U tom smislu, pretežući razlozi vezani uz opći interes koje je Sud već priznao uključuju profesionalna pravila s ciljem zaštite primatelja usluge (spojeni predmeti 110/78 i 111/78 Van Wesemael [1979] ECR 35, točka 28); zaštitu intelektualnog vlasništva (predmet 62/79 Coditel [1980] ECR 881); zaštitu radnika (predmet 279/80 Webb [1981] ECR 3305, točka 19; spojeni predmeti 62/81 i 63/81 Seco protiv EVI [1982] ECR 223, točka 14; predmet C-113/89 Rush Portuguesa [1990] ECR I-1417,

točka 18); zaštitu potrošača (Case 220/83 Komisija protiv Francuske [1986] ECR 3663, točka 20; predmet 252/83 Komisija protiv Danske [1986] ECR 3713, točka 20; predmet 205/84 Komisija protiv Njemačke [1986] ECR 3755, točka 30; predmet 206/84 Komisija protiv Irske [1986] ECR 3817, točka 20; Komisija protiv Italije, citiran gore, točka 20; and Komisija protiv Grčke, citiran gore, točka 21), očuvanje nacionalnog povijesnog i umjetničkog nasljeđa (Komisija protiv Italije, citiran gore, točka 20); korištenje arheološkog, povijesnog i umjetničkog nasljeđa zamlje i najsveobuhvatnije moguće širenje znanja o umjetničkom i kulturnom nasljeđu zemlje (Komisija protiv Francuske, citiran gore, točka 17, i Komisija protiv Grčke, citiran gore, točka 21).

15. Konačno, kao što je Sud sustavno smatrao, primjena nacionalnih propisa na pružatelje usluga s poslovnim nastanom u drugim državama članicama mora biti takva da jamči postizanje naznačenog cilja te ne smije ići iznad onoga što je nužno za njegovo postizanje. Drugim riječima, ne smije biti moguće ostvari isti rezultat manje ograničavajućim pravilima (vidi, u najnovije vrijeme, predmet C-154/89 Komisija protiv Francuske, citiran gore, točke 14 i 15; Case C-180/89 Komisija protiv Italije, citiran gore, točke 17 i 18; Case C-198/89 Komisija protiv Grčke, citiran gore, točke 18 i 19).

16. U svjetlu tih načela treba preispitati je li odredba poput članka 66(1) Mediawet-a, koja prema nacionalnom sudu nije diskriminatorna, sadrži ograničenja slobode pružanja usluga i, ako da, da li se ta ograničenja mogu opravdati.

Postojanje ograničenja slobode pružanja usluga

17. Na početku treba primijetiti kako uvjeti poput onih nametnutih drugom rečenicom članka 66(1)(b) Mediawet-a sadrže dvostruko ograničenje slobode pružanja usluga. Prvo, oni onemogućavaju operatere kabelskih mreža s poslovnim nastanom u državi članici u emitiranju radio ili televizijskih programa isporučenih od radio i televizijskih kuća s poslovnim nastanom u drugim državama članicama koje ne ispunjavaju te uvjete. Drugo, oni ograničavaju mogućnosti date tim tijelima za emitiranje da uključe u svoje programe, posebice u korist oglašivača s poslovnim nastanom u državi u kojoj se programi primaju, reklame namijenjene posebno javnosti te države.

18. Stoga, odgovor na prvo pitanje nacionalnog suda treba biti da uvjeti poput onih propisanih drugom rečenicom članka 66(1)(b) Mediawet-a predstavljaju ograničenja slobode pružanja usluga obuhvaćena člankom 59. Ugovora.

Mogućnost opravdanja takvih ograničenja

19. Kao što je Komisija ispravno naglasila, ti uvjeti potpadaju unutar dvije različite kategorije. Prvo, postoje oni koji su vezani uz strukturu radio i televizijskih kuća: oni moraju povjeriti reklamiranje pravnoj osobi nezavisnoj od dobavljača programa; oni moraju koristiti sav svoj prihod od reklamiranja za produkciju programa; te oni ne smiju dopustiti trećim strankama da ostvare dobit. Drugo, postoje uvjeti vezani uz same reklame: one moraju biti jasno raspoznatljive kao takve i odvojene od drugih dijelova programa; ne smiju preći 5% od ukupnog vremena emitiranja; te se ne smiju prenositi nedjeljom.

20. Kako bi odgovorio na drugo i treće pitanje nacionalnog suda, kojima se zapravo nastoji utvrditi da li takva ograničenja mogu biti opravdana, ti uvjeti moraju biti preispitani odvojeno.

A - Uvjeti vezani uz strukturu tijela za emitiranje s poslovnim nastanom u drugim državama članicama

21. Što se tiče uvjeta vezanih uz strukturu tijela za emitiranje s poslovnim nastanom u drugim državama članicama, nizozemska vlada objašnjava da su oni identični uvjetima koje nizozemska tijela za emitiranje moraju zadovoljiti. Stoga, zahtjev da reklame moraju biti producirane od strane pravnih osoba odvojenih od producenata programa odgovara zabrani nametnutoj Mediawet-om nacionalnim tijelima koja prenose komercijalno reklamiranje, budući da je to rezervirano za Stichting Etherreclame (televizijski fond za reklamiranje) (u nastavku "the STER"). Obveza nametnuta tijelima za emitiranje u drugim državama članicama da ne dopuštaju trećim strankama ostvarivanje dobiti ima za cilj jamčenje nekomercijalne prirode emitiranja, koju Mediawet nastoji očuvati za nacionalna tijela za emitiranje. Naposljetku, svrha zahtjeva vezanog uz namjenu prihoda od reklamiranja, to jest da moraju biti rezervirani za produkciju programa, jest

osiguravanje tijelima za emitiranje u drugim državama članicama sredstava barem jednakih onima stečenim unutar nacionalnog sustava, gdje većina STER-ovih prihoda pokriva operativne troškove radija i televizije.

22. Nizozemska vlada tvrdi da su ta ograničenja opravdana razlozima vezanim uz kulturnu politiku koju je provodila u audio i vizualnom sektoru. Ona pojašnjava da je cilj te politike očuvati slobodu izražavanja različitih - posebice socijalnih, kulturnih, religijskih i filozofskih – komponenata Nizozemske, kako bi se ta sloboda mogla koristiti u novinarstvu, na radiju ili na televiziji. Navodi da takav cilj može biti ugrožen pretjeranim utjecajem oglašivača na sadržaj programa.

23. Kulturna politika shvaćena na taj način itekako može predstavljati pretežući zahtjev vezan uz opći interes koji opravdava ograničenje slobode pružanja usluga. Održavanje pluralizma koji ta nizozemska politika nastoji osigurati povezano je sa slobodom izražavanja, zaštićenom člankom 10. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, koja je jedno od temeljnih prava zajamčenih pravnim poretom Zajednice (predmet 4/73 Nold protiv Komisije [1974] ECR 491, točka 13).

24. Ipak, treba primijetiti da nema nužne veze između takve kulturne politike i uvjeta vezanih uz strukturu inozemnih tijela za emitiranje. Kako bi osiguralo pluralizam u audio-vizualnom sektoru, za nacionalno zakonodavstvo nije neophodno zahtijevati od tijela za emitiranje s poslovnim nastanom u drugim državama članicama da se usklade s nizozemskim modelom u slučaju da imaju namjeru prenositi programe koji sadrže reklame namijenjene za nizozemsku javnost. Kako bi osigurala pluralizam koji nastoji održati, nizozemska vlada može se ograničiti na formuliranje statuta svojih vlastitih tijela na primjeren način.

25. Uvjeti koji imaju utjecaj na strukturu inozemnih tijela za emitiranje ne mogu se stoga smatrati objektivno nužnima za očuvanje općeg interesa u održavanju nacionalnog radio i televizijskog sustava koji osigurava pluralizam.

B – Uvjeti vezani uz reklamiranje

26. Suprotno stajalištu Komisije, nizozemska vlada tvrdi da niti zabrana prenošenja reklama na pojednine dane, niti ograničenje njihova trajanja ili obveza da se identificiraju kao takve i da ih se odvoji od drugih dijelova programa nije diskriminatorna. Usluge koje pruža STER su podređene jednakim ograničenjima. U vezi s time, nizozemska vlada pozvala se na članak 39. Mediawet-a. Iz te odredbe proizlazi da Commissariaat voor de Media dodjeljuje STER-u vrijeme emitiranja dostupno na nacionalnoj mreži, koje mora biti raspodijeljeno na takav način da programi nacionalnih tijela za emitiranje nisu prekinuti. Štoviše, prema istoj odredbi, nikakvo vrijeme emitiranja ne može biti dodijeljeno nedjeljom.

27. U tom pogledu, prije svega treba primjetiti da ograničenja na emitiranje reklama, poput zabrane reklamiranja pojedinih proizvoda ili na određene dane, ograničenje dužine ili frekvencije reklama ili ograničenja osmišljena kako bi se omogućilo gledateljima ili slušateljima da ne pobrkaju reklamiranje s drugim dijelovima programa, mogu biti opravdana pretežućim razlozima vezanim uz opći interes. Takva ograničenja mogu se koristiti kako bi se potrošače zaštitilo od prekomjernog reklamiranja ili, kao cilj kulturne politike, kako bi se održala određena razina kvalitete programa.

28. Nadalje, treba primijetiti da se ograničenja u pitanju odnose samo na tržište u oglašavanju namijenjenom posebno za nizozemsku javnost. To tržište je također bilo jedino tržište obuhvaćeno zabranom oglašavanja sadržanom u Kabelregeling-u, koja je bila povod za prethodna pitanja u predmetu Bond van Adverteerders (citiran gore). Čak i ako je oglašavanje vezano uz proizvode koji se mogu konzumirati u Nizozemskoj, ograničenja se primjenjuju samo onda kada reklame prate programe na nizozemskom ili titlovane na nizozemskom jeziku. Štoviše, ograničenja se mogu ukinuti vezano uz programe na nizozemskom koji se prenose u Belgiji i koji su namijenjeni belgijskoj javnosti koja govori nizozemski jezik.

29. Za razliku od Kabelregeling-a, odredbe Mediawet-a u pitanju u ovom predmetu više ne rezerviraju za STER sve prihode od oglašavanja posebno namijenjenog za nizozemsku javnost. Ipak, propisivanjem pravila o emitiranju takvih reklama ona ograničavaju natjecanje kojem STER može biti izložen na tom tržištu od strane inozemnih tijela za

emitiranje. Prema tome, rezultat je da ona štite prihode STER-a – iako u manjoj mjeri nego Kabelregeling – i stoga slijede isti cilj kao prethodno zakonodavstvo. Kao što je Sud smatrao u predmetu Bond van Adverteerders (citiranom gore), u točkau 34, taj cilj ne može opravdati ograničenja slobode pružanja usluga.

30 Prema tome, odgovor na drugo i treće pitanje nacionalnog suda treba biti da ograničenja poput onih u pitanju nisu opravdana pretežućim zahtjevima vezanim uz opći interes.

Operativni dio

Na tim temeljima,

SUD,

U odgovoru na pitanja postavljena od strane Upravnog žalbenog odjela Raad van State Nizozemske, odlukom od 30. kolovoza 1989. presuđuje:

1. Uvjeti poput onih propisanih drugom rečenicom članka 66(1)(b) Mediawet-a predstavljaju ograničenja slobode pružanja usluga obuhvaćena člankom 59. Ugovora o EEZ.
2. Ograničenja poput onih u pitanju nisu opravdana pretežućim zahtjevima vezanim uz opći interes.